

tették magukat. — Az épületnek, melyet nemzeti lobogók díszítének, egyik nagy termében folyt le az ünnepély, melyet az izraelita énekharhalelujája nyitott meg. Midőn a zsoltár végszavai elhangzottak, Schweiger Márton, az országos izraelita iroda buzgó elnöke üdvözlő beszédet intézett a megjelentekhez, melyben a seminarium történetét is érintette. Erre dr. Simon felolvasta a zárkőbe szánt okirat szövegét, mely az intézet életbeléptetésének történetét vázolja. Az okiratot a jelen volt miniszterek, küldöttségek és nevezetességek aláírták, mire azt a zárkőbe tették, s lesüllyesztették a zárkővet. Az első kalapácsütést Tisza Kálmán tette, utána a többi notabilitások. Ezek után Kohn Sámuel izr. hitszónok mondott ékes s hazafiaságtól áthatott beszédet, majd dr. Bacher tanártársai nevében emelt szót. A két magyar beszéd után a külföldiek üdvözlései következtek. Tán felesleges is említeni, hogy a külföldiek kivételével minden szónok magyar nyelven beszélt. Az ünnepély a „Szózat“ eléneklése mellett d. u. 1/2 2 órakor ért véget.

Mi ujság?

Magyar arany-járadék. Lapunk mai számának hirdetései között veszik t. olvasóink a 80 millió magyar 6% aranyjáradékra vonatkozó aláírási felhívást. Mi magunk részéről is ajánljuk olvasóinknak, hogy ez aláírásban részt vegyenek. Megbecsülhetlen fontossága, ha a külföldi tőkepenés látja, hogy a hitel kereső országban magában is van pénz és bizalom az államhitelel iránt. Nem egyes nagy tőkepenészek és pénzintézetek, hanem a tömegesen jelentkező kisebb tőkék résztevése az aláírásban az a jelenség, mely jótékonyan hat az államhitelelre s biztosítja hitelmiveleteinek sikerét ugy a jelenben, mint jövőre.

Száz forint a legkisebb összeg, melyet aláírni lehet, — erre mintegy 12 frtot papírban kell biztosítékul azonnal lefizetni, s ezenfelül még mintegy 85 frtot papírban 4 egyenlő részletben december 24-ig. Ily befizetés után az aláíró kap egy járadék-kötvényt 100 arany frtról, mely után az állam évenként 6 frtot fizet aranyban, ugy hogy annak, a ki most aláír, mintegy 7 1/2 százalék biztos kamatjövédelmé lesz befizetett pénze után.

A vidéki pénzintézetek, az összes takarékpénztárok, a m. földhitelezetnek és az I. m. általános biztosító társaságnak vidéki ügynökségei szívesen látják el utasítással a hozzájuk fordulókat és átveszik az aláírásokat.

Csak még azt említhetjük meg, hogy az idő az aláírásig rövid — f. hó 9- és 10-én lesz az aláírás — és előreláthatólag csak azok az aláírók fognak tekintetbe vehetnek, kiknek aláírása f. hó 9-én délutánig a budapesti központi aláíró hely (Magyar Általános Hitelbank) tudomására juthat.

Magyar történelmi és irodalomtörténelmi kiállítás nyílt meg a nemzeti muzeum könyvtárában, csupán a Magyarországra vonatkozó irott és nyomtatott emlékekből, továbbá képekből. A kiállítás naponként nyitva van, s tanulságos szemlét nyújt minden látogatónak. Kalauzulus egy 60 lapra terjedő lajstrom szolgál, melyet a könyvtár tisztái személyzeté készítet. A kiállítás öt csoportra oszlik: I. *Oklevelek és levelek*, II. *Endre bullájától kezdve a 17-ik század végeig történelmi fontosságúak, vagy nevezetes egyének által irottak magyar, latin s török nyelven.* — 2. *Kodexek* a 12-ik századtól kezdve; 26 darab, köztük a „halotti beszéd“, Margit legendája stb. eredeti példány; nyolcz Korvin-kodex (mind a muzeumé, miután az ujabban nyertek az egyetemi könyvtárban vannak kiállítva,) s a híres „bécsi krónika“ néhány részének szép másolata. — 3. *Magyar nyomtatványok* 1531—1707-ig; 64 darab, köztök Komjáth Benedek „Szent Pál levelei“; a legelső magyar nyelven nyomtatott könyv, Tinódi, Heltai, Pázmány stb. műveinek eredeti kiadása. — 4. *Latin és német nyomtatványok* 1473—1686-ig; 42 darab, köztük a budai krónika, Turóczy krónikája, számos német s olasz egykoru hirlap a 16-ik századbeli török harcokról. — 5. *Arcképek és csataképek*, mintegy 150 db 83 keretben. A legrégebb Szent-László arcképe. Mátyás kora óta csaknem minden nevezetesebb férfi arcképe megvan itt, egész e század kezdetéig. A térképek, különösen egyes várak rajzai

igen érdekesek. Mind az öt csoport s köztük a könyvek is oly módon vannak fölállítva, hogy a látogató épen a legjellemzőbb részleteket lássa. A címjegyzék ezenkívül minden más megjegyzésre méltó dolgot külön felsorol.

Helfy esete most napirenden van a sajtóban, a mindennapi beszélgetésekben, és a képviselőházban. Mindenesetre rejtélyes történet és nagyon feltűnő. Helfy Ignác képviselőt is azzal gyanúsította egy bécsi lap, hogy részes a z erdélyi legió szervezésében. Helfy tiltakozott az ellen, de aztán rögtön történt egyéb is, a mi nevét még jobban forgalomba hozta. E hó 4-én este ugyanis négy hordár állított be lakásán, s előmutatva egy blanketát, Thaisz főkapitány nevének könyomatával, azt mondták, hogy ők meg vannak bizva a képviselő ur szemmel tartásával, mert ők titkos rendőrök. Valóban nem is tágitottak. Ott töltötték az éjjelt is, s másnap elkísérték a képviselőt az országházig is. A képviselőházban Moesary Lajos felszólalt a képviselői jogot és egyéni szabadságot sértő, feltűnő intézkedés ellen, mire Tisza miniszterelnök azt válaszolta, hogy ő nem tud az esetről semmit, s biztosítja a képviselőt, hogy szabad. Ez alatt a hordárok is eltűntek az országház elől. A miniszter megígérte a vizsgálat elrendelését, s az most foly. Némelyek Helfy megtrófolásának tartják az egészet; mások nagy féltreértést emlegetnek; ismét mások egy rendőri tisztviselő tulságos buzgóságát; míg bécsi lapok a közös kormánytól eredő intézkedésről hallottak, a mi aztán ily kirívó módon nyilatkozott. A Helfy esete máig is rejtély fátyolába van burkolva, de tréfának nem igen tartják, s kíváncsi mindenki a vizsgálat eredményére.

Udvari hírek. A királyné sokszor ellovagol Gödöllőről Káposztás-Megyere, hol a királyi vadásztanya van. Rendesen elkiséri unokahuga báró Wallersee kisasszony is, s ennek vőlegénye gróf Larisch-Mönnich. A királyi vadászatok ez ősszel igen fényeseknek ígérkeznek; a megyeri istálló s villák a főuri vadászok által, kik ez alkalomra ide messze földről is jönnek, az utolsó helyiségig le vannak foglalva. A király 42 lovat tart készen a vadászatokra, a szarvasok is teljes számmal ott vannak már rendeltetési helyükön. A vadászatok október 20-ika után kezdődnek.

József főherczeg ő fensége gyermekei mellé nevelőül Holdházy Jánost, a győri papnövelde igazgatóját kérte ki a győri püspöktől, ki a legnagyobb készséggel engedélyt adott Holdházy urnak, hogy a kitüntető meghívást elfogadhassa és állomását mielőbb elfoglalhassa. Holdházy urnak nővére, mint nevelőnő már több év óta működik a főherczegi családnál.

Az operaházat folyvást építik, lassan, de szépen, biztosan. Eddig 440,000 frtot adtak ki rá. Összes költsége 2.110,000 ftra van véve. Megnyitása 1880-ban történhetik meg, mikorra a sugárut is kiépülhet, s énekesekben is jobban el leszünk látva — talán. Jelenleg az épületen vagy hatszáz munkás dolgozik naponként. Kivéve némely oszlopot és szobrászati művet, melyeket olasz márványból, olasz földön készítenek, minden anyag, melyet az operaháznál használnak, hazai termék, valamint a kő, vas és fa-munkákra vállalkozott cégek valamennyien hazaiak. Ybl Miklósé a terv s Szilágyi Lajos az építés ellenőre.

Báthory István földi maradványait nem régiben megtalálták a krakkói székesegyház egyik elrejtett sirboltjában. A dicsőségesen uralkodott királynak (ki azelőtt Erdélynek is fejedelme volt) nem rendeztek új temetési pompát, mint az 1869-ben fölhalált Nagy Kázmér porainak, mert a feudális mágnások és papság orosz-barát érzületei jónak látták óvakodni, Báthory lévén az, ki oly fényes győzelmeket aratott az oroszok fölött. Azt a hirt terjesztették, hogy Báthory István a krakkói királyi sirboltban nyugszik, s hogy sirján csak néhány javítás vált szükségessé, miért is ez alkalommal egyszerű misemondás is megteszi. S így is történt. Hogy azonban a tanulók esetleges tüntetését is kikerüljék, a csendes misét kora reggel mondatták el.

Segélyt kérnek a zemplénmegyei Tállya község szerencsétlen lakosai számára, kiket szept. 14-én a tűzvész megfosztott hajlékaiktól és betakarított élelmektől. Összesen 117 ház hamvadt el, s oda

veszett a lakosoknak ruházata is, s minden szüretelő eszközük, a mi e bortermelő vidéken magában is elég veszteség volna. A kár 200,000 frt, s a nyomor nagy. A szerencsétlenek segélyezése érdekében Tállyán bizottság alakult, melynek elnöke id. Szabó József, jegyzője Balogh Dániel. E bizottság minden emberbaráthoz intézi esdő szavát, s kéri, hogy az adományok Szabó József nevére Tállyára küldeszenek. A fővárosi tanács már a tűzvész által károsultak segélyezésére 100 forintot meg is szavazott s egyszersmind fölhitva a kerületi előjáróságokat is, hogy kerületeikben e célra könyöradományokat gyűjtsenek.

A Wagner-Perczel-féle párbaj az egész héten foglalkoztatta a társasköröket, a műegyetem ifjúságát, mely dr. Wagner megkérgelemzése érdekében kérvényt fog átnyújtani ő felségének, és a törvényszéket, mely a véres esemény részleteit vizsgálta. A pestvidéki törvényszék elutasította a Wagner szabad lábba helyezése végett tett lépéseket, de a királyi tábla, mint fellebbezési forum, okt. 4-én elrendelte Wagner szabadon bocsátását, s ez még aznap meg is történt. Azóta Perczel segédei: Ivánka Oszkár és Sztányi Jenő is megjelentek a törvényszék előtt s a párbaj felől hasonló vallomást tettek, mint előbb Wagner segédei: Szüry és Leövey. A szabadlábba helyezést elrendelő kir. tábla tárgyalás alkalmával az előadó bíró szerint: Wagner vallomásában kijelentette, hogy a közte és neje közt levő viszonyt Perczel érzékenyen megsértette s ez oka a párbajnak.

Amerikai párbaj. Budán okt. 4-én délelőtt Hek Imre nevű pénzügyőr fejbe lötte magát. Még élt, midőn az irgalmasok kórházába szállították; a szerencsétlen azt vallotta, hogy öngyilkossági kísérletet amerikai párbaj következtében követett el. Ellenfelét megnevezte; ez egy Krausz nevezetű gyári hivatalnok, kinek kipuhatólására a szükséges intézkedések megtétettek.

A dunagőzhajózási társaság a Budapest és Bécs közti postahajói, s a Budapest és Uj-Szóny közti személyhajói meneteket okt. 13—15 napjain beszünteti. Okt. 14-étől kezdve a naponkénti személyhajói meneteket következőleg történnek: Budapestről Győrbe naponként reggeli 7 1/2 órakor; Győrből Budapestre naponként reggeli 7 1/2 órakor; Budapestről Esztergamba naponként d. u. 3 órakor; Esztergamból Budapestre naponként reggeli 6 órakor. A paksi személyhajó október 1-től csak Földvárig indul, és pedig: Budapestről Földvárra naponként délelőtt 11 órakor; Földvárról Budapestre naponként esti 6 órakor.

Török árvák Magyarországon. Magyarország számos helységéből több család kereste meg a budapesti török főkonzulátust, a végből, hogy a muszkák kegyetlenségeinek áldozatul esett török családok árvái közül többeket ellátásra és nevelésre elfogadjanak. A török főkonzulátus, mielőtt ebben az ügyben határozott választ adhatott volna, az ügyet a török kormánynak fogja felterjeszteni, a jelentkezőktől pedig tájékozásul a következő kérdésekre kért feleletet: Mohammedánok vagy keresztények legyenek-e az illető árvák? milyen koruk; fiuk-e vagy leányok; milyen nevelésben fognak az illetők részletni? mikor küldetnének vissza hazájukba? ki viselné a költségeket, melyekbe az árvák Konstantinápolyból való szállítása kerül? E kérdésekre adott válaszok után fog a főkonzulátus felterjesztést tenni a török kormányhoz.

A hirlapírók védszentje. Az „Unita Cattolica“ és „Il Papato“ katolikus lapok szerkesztői azon fáradoznak, hogy a pápa szalezi szent Ferenczet, ki nem rég soroztatott az egyház tudorai közé, a hirlapok védszentjének nyilvánítsa.

Kényelmetlen helyzet. A sok komikus malheurjéről ismeretes gr. Pálffy Mór, Magyarországnak volt katonai helytartója, mint a nagyszombati német lap írja, a mult héten lovagolni ment az erdőbe és egy faágba beleakadván vadászskürtjének zsinórja, lova tovább futott, a gróf pedig maga ott maradt a fán függve, és csak sok bajjal szabadította ki magát a bibliai Absolon helyzetéből.

Egy híres ló képe. A „Kincsem“, Blaskovics Ernő híres lova, mely 20 versenyben győzött, s 75 ezer frtot szerzett gazdájának, képen megörökítették. A képet Pálfi Béla festé. A kép színes lenyomata 10 frtért megrendelhető a pesti lovaregyleti irodában, a Nemzeti Kaszinóban. Első ló, mely nálunk abban a dicsőségben részesül, hogy előfizetés útján adják ki képét.